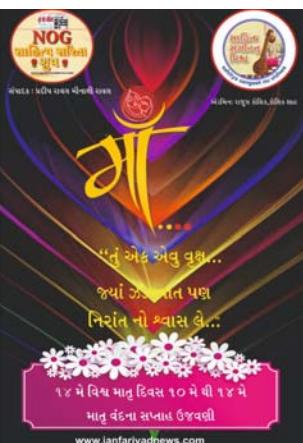

આજ હું મારી માને ઘરચાયરમાં મુક્તી આવ્યો, લોહી નો સંબંધોલોલીશીમાટીની ને આવ્યો. ઓરપો હવે થઈ ગયે ખાલી, મની જગ્યા મેકણી, ઘરચા પાન ને સુધી હું સાથે વળગાવી આવ્યો. જુની ખાડ ને ખાંડાએ પંખો, ખાંડ વરીબાન ન રૂંકો, જીવિશી થઈ ગવલા સંસોને ને થીજું મારી આવ્યો. એક ગોખલામાં લોદ લોદ ખીમું ખીમુંમરકે છે રાયેખ્યામ, તુલસીની માળા ને પદ્જાની પાંઠાણી માણાને ચોપાણી આવ્યો, નથી હવે ખાંડાવાનો અવાજ, નીજી મુજાજા લાથારો આશીર્વાદ, હધનાભારણાં લંઘ કરી ને એરજાના બારી ખોલ્યા આવ્યો. પાછું મની ને ની ના શાશ્વતી, આંદો થાંખ મિલાવી ના શક્યો, "મિત્ર" એક જીવતી લાલા ને હું અવક મંજલ પણેચાણી આવ્યો. -નિતો સોંકડી "મિત્ર" (લાલાર)

મમતાની હુંક

માયા પર લાથ ફરેલે, બેસુમાર લાગકી છે, જ્યા ટેનારી, એ માતાની મમતાની હુંક છે. સ્વહિતને ભૂતી, સંતાન પર ન્યાંનાર છે, વાસ્તવની મુર્તિ, માતાની મમતાની હુંક છે.. હંમેશ મિત્ર કાંની - સુપુન - દુઃખની સાથી છે, ભ્યુનેભ્યુલતી, માતાની મમતાની હુંક છે.. ભ્યુનેભ્યુલતી, માતાની મમતાની હુંક છે.. ગમે તે તલોકિની હસતી રેતા ચાંદી છે, મનોમન સંતોષી, માતાની મમતાની હુંક છે.. જીવનેનૈયાને સાથ હલેસા મારીને તરાં છે, સંતાન સુખ ધારતી, માતાની મમતાની હુંક છે.. તેજાખવસાણી(અમનગર)

દીકરા છે ચાર માને જીવાના, આયા ના કાઈ ક્રામ માને જીવાના. દાઢી પર તું ચાંદે શીદેને? સાડોનો ઓડાડ માને જીવાના. અત વેણા બેસાંનું ના રાખતો, પાસે તું બેસાં માને જીવાના. અસ્થી તું પયરાવણ ગંગા જોણે, એની ની દેખાડ માને જીવાના. ચાયખાનોની તું યાત્રા ન કર્યા, તારું વર દેખાડ માને જીવાના. તું કણું બીજું ના કરતો, લાગશે, અસ્થી તો ચીકડા, માને જીવાના! એ કણું પણ કદીયેમાંગતી? ખસ, સમૃદ્ધ તું અવ માને જીવાના! -પ્રશાંતસંસામણી (સુરન)

મા મારામાં તું....!!

મારી બંધ આપેને નજર કરે તો તું જ મેળે મા મારા હર થાસ્યાની લદદમાં તો તું જ ભોગે મા મારા દિલાના હર બખકારે પણ તું જ બંદક મા મારી અંખના દીકરે પલકારે તો તું જ પલક મા પ્રેમનાનાસાસે હર રાયમાં પણ તું જ વહે મા મારા ગાહ આધીને મારી હર અંગ રૂપે મા "નેઓ"નીસાલદુષ્યાખાના કવિતા બની તું સરે મા સરેનામ આ ઉપનની વેલી બનીને તું કરે મા -રેખા શુક્લ (અમેરીકા)

આવતન

"હેં મા આવતન એટેલે તું ?" આવતન એટેલે કરી ફીનેને પાણું આવે એ.... રોજ વહેલાકારાનું - સ્ક્યુ - હોમપ્લિ... લા...લા... એટેલે જ કણું સું...જાહી કર... કણું અનું... નહિ મુકવાનું... દુનિયા આવતન પર ચાયે. રોઝો, રિવાજ, કેશન બંધું એનું એજ કરી ફીને ને નચા રૂશંગ સાથે વિશ્વાનું કુદરતી સાગર તપે વરસાનું આવે. ખડગદ હસતી દીકરી મલકિક માસિક આવે તો મા આપણે બંદ કરીયેને તો એનું એજ કરી થોડું આવે ? હે...લા...પણ કોઈનો જીવ બચાવતા આપણને શેર લોહી ચેકે એ આવતન જ કરેયાય નાના શુદ્ધાની પથરીની પાણીએ પાણીએ નાના બાજુયાના દાદાની પથરીની પાણીએ...! હા...આવતન કદી શકાડું. આવા આવતનના પણ શીખવતી મા મારી રહ જોતી નીકું મની કરી નથી... મા ની નજરમાંસર્નુંતુમ્પ્રત્યાસાનું આવતન પક્કી એ દીવો ચાસતી જેમ જેમ મોંદ થાય આપેને પણ કોઈ ના આવતન અને સજીંતુમાંસર્નુંઅવતન. માના મોટા નીચેનીકાસે નારું આવતન અનાશી ઉદ્ધ થતું તો અમે ખૂબ હસતાં. અમાં હસતાં અસાંનો એક દિલસ મા ના પગ ની કેસે હીન્દુક ઉપર ગયે...! હા...પણ ના આવ્યો...! મા, આવતન પણ કરવાનું થયે ! તારું અં વરતન જરાય ના ગમું મા...! હે કેવા દીવાનાંબારું?? -નાનિની વાસ (સુરન)

બા મારામાં તું....!!

મારી બંધ આપેને નજર કરે તો તું જ મેળે મા મારા હર થાસ્યાની લદદમાં તો તું જ ભોગે મા મારા દિલાના હર બખકારે પણ તું જ બંદક મા મારી અંખના દીકરે પલકારે તો તું જ પલક મા પ્રેમનાનાસાસે હર રાયમાં પણ તું જ વહે મા મારા ગાહ આધીને મારી હર અંગ રૂપે મા "નેઓ"નીસાલદુષ્યાખાના કવિતા બની તું સરે મા સરેનામ આ ઉપનની વેલી બનીને તું કરે મા -રેખા શુક્લ (અમેરીકા)

દીકરા છે ચાર માને જીવાના, આયા ના કાઈ ક્રામ માને જીવાના. દાઢી પર તું ચાંદે શીદેને? સાડોનો ઓડાડ માને જીવાના. અત વેણા બેસાંનું ના રાખતો, પાસે તું બેસાં માને જીવાના. અસ્થી તું પયરાવણ ગંગા જોણે, એની ની દેખાડ માને જીવાના. ચાયખાનોની તું યાત્રા ન કર્યા જોતી જીવાના. તું કણું પણ કણું જીવાના! એ કણું પણ કણું જીવાના! એ કણું પણ કણું જીવાના!

દીકરા છે ચાર માને જીવાના, આયા ના કાઈ ક્રામ માને જીવાના. દાઢી પર તું ચાંદે શીદેને? સાડોનો ઓડાડ માને જીવાના. અત વેણા બેસાંનું ના રાખતો, પાસે તું બેસાં માને જીવાના. અસ્થી તું પયરાવણ ગંગા જોણે, એની ની દેખાડ માને જીવાના. ચાયખાનોની તું યાત્રા ન કર્યા જોતી જીવાના. તું કણું પણ કણું જીવાના!

દીકરા છે ચાર માને જીવાના, આયા ના કાઈ ક્રામ માને જીવાના. દાઢી પર તું ચાંદે શીદેને? સાડોનો ઓડાડ માને જીવાના. અત વેણા બેસાંનું ના રાખતો, પાસે તું બેસાં માને જીવાના. અસ્થી તું પયરાવણ ગંગા જોણે, એની ની દેખાડ માને જીવાના. ચાયખાનોની તું યાત્રા ન કર્યા જોતી જીવાના. તું કણું પણ કણું જીવાના!

દીકરા છે ચાર માને જીવાના, આયા ના કાઈ ક્રામ માને જીવાના. દાઢી પર તું ચાંદે શીદેને? સાડોનો ઓડાડ માને જીવાના. અત વેણા બેસાંનું ના રાખતો, પાસે તું બેસાં માને જીવાના. અસ્થી તું પયરાવણ ગંગા જોણે, એની ની દેખાડ માને જીવાના. ચાયખાનોની તું યાત્રા ન કર્યા જોતી જીવાના. તું કણું પણ કણું જીવાના!

દીકરા છે ચાર માને જીવાના, આયા ના કાઈ ક્રામ માને જીવાના. દાઢી પર તું ચાંદે શીદેને? સાડોનો ઓડાડ માને જીવાના. અત વેણા બેસાંનું ના રાખતો, પાસે તું બેસાં માને જીવાના. અસ્થી તું પયરાવણ ગંગા જોણે, એની ની દેખાડ માને જીવાના. ચાયખાનોની તું યાત્રા ન કર્યા જોતી જીવાના. તું કણું પણ કણું જીવાના!

દીકરા છે ચાર માને જીવાના, આયા ના કાઈ ક્રામ માને

ન્યૂજ ઓફ ગાંધીનગર ડેનિક

સાહિત્ય સરિતા-આચોજક : પ્રદીપ રાવલ

માતૃ વંદના સપનાભ ઉજવણી

શબ્દ: "મા"

પ્રકાર: પદ (અંગ્રેંડ)

શીર્ષક: જનેતા

શબ્દ સંખ્યા: ૨૭

જનેતા

હેઠળ થી હેઠું આપનારી તું મા જનેતા,

જગત જની માતું જ મારી જનેતા.

તારા કિન-નિન શુશ્વા ગાંધી જનેતા,

મારા પિતાનો પદાર્થીઓ જનેતા.

ભાગવત-ગાંધીની મૌલી કરી જનેતા,

મારું સર્વત્વ તું જ છો મારી જનેતા.

મૂરી થી વ્યાજને કાંઈ કરી જનેતા,

તું જ મારા ચુખ-કુદુંઘનો સાથી જનેતા.

હિક્કીને જેઠી હોંગિયાળા થતી જનેતા,

હિક્કીના હુદ્દેફાંઘા થતીની મારી જનેતા.

અગણિત ઉપકાર તારા મારા પર જનેતા,

નામ અનુષ્ઠાન તારા સાંઘાય જનેતા.

હિક્કીને હિક્કો રણી માન આપી જનેતા,

★રામ★ તારાં જીંજ નારી ચુક્કી થકી જનેતા.

લંઘકુનું નામ: તો રમાલબેન કો મકવાયા ★રામ★

-લંઘાના ભાભર જિ બનાસકંડું

વિષય: વાતું ટિપ્પણી ૧૪, મે

પદ

શીર્ષક: વહાનો રંગ

પરવિષ્ણુ કર્દિયા

હો મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ

જન્મને શાસ લીધો દુર થઈ અંગી રોઈને ગજબું જગ માલ્યો તારો સંગ હો

મા મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ

છાતીએ ચીપકીને પાંખો તારા અમૃત

દ્વિતીયાં પ્રસર્યો તારો મધુદે સ્વર્ણ
હો મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ
જાણી બુજીને કે મિશ્રજીવી અભિનાતાં
માયચું તારી ગોદનું મધ્યમયી લિલાસન
હો મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ
બોવતી ન ચાલતી લાધાપગ ઉલાણતી
ભૂતી તરસી ત્યારે સૂર સંગમ રેલાવતી
હો મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ
દોડીને આવતી ઊચી હેઠે ચાંપતી
મુસુકાચી વાડ વાયરી હેઠે ચાંપતી
હો મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ
દર વર્ષ પોમ પદતા મેના મેલાનાં
તારી મૌલી મધુરી યાદ મુજને આવતી
હો મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ

વિષય -- માતૃદિવસ

શીર્ષક: -ખાંદું વાતેતર

શબ્દ -- ૧૦૮

દેખકનું નામ -- પ્રહુત્વા "પ્રસન્ન"

જાણાં વાગ્યો મને કાના, ત્યાં જાણી આય મારી આ!

આપવો છે દિસાલ એની પોપળાનો, પોપળો પ્રગત મારી આ!

લાગજી બાચી ક્ષાળાની શુદ્ધ આપી દીવી 'આ'ને,
'મા'નાં હેઠા વર કોઈ 'આ' સરખું જીંદગી હારે?

મહાસાગરયે ઓછો પડે એટખું આયા જીંદગી ખાલ!

આમનાં અગણિત તારાલ જેઠાં મારી 'આ'નાં લાડ!

સેને, સમયણ ને આદદ્યુદ્ધ ઉંઠે એના દક્કે છેણે!

આપણા, આપદ ને કરી લાગજીને મને હેઠાં રહે મધું!

એક સાચે અનેક બાળાને કરી શકે એ ભરપૂર ખાલ!

ના મણે ક્રીકની કોરીની લોયે ન રાખે મનમા કરાયા!

કંપ એનું ન અનુભવી હો એ કાંબાણી બાળ ને મા બેધ!

માનાં રૂપ રંગ ને બેઠો શરીરથી શરમાય ને જાતને કરે પ્રેમ!

જનેતાને અખાગ્યો હો હેઠું આપનારી તારો જનેતા,

જગત જની માતું જ મારી જનેતા.

તારા કિન-નિન શુશ્વા ગાંધી જનેતા,

મારા પિતાનો પદાર્થીઓ જનેતા.

ભાગવત-ગાંધીની મૌલી કરી જનેતા,

મારું સર્વત્વ તું જ છો મારી જનેતા.

મૂરી થી વ્યાજને કાંઈ કરી જનેતા,

તું જ મારા ચુખ-કુદુંઘનો સાથી જનેતા.

હિક્કીને હિક્કો રણી માન આપી જનેતા,

★રામ★ તારાં જીંજ નારી ચુક્કી થકી જનેતા.

લંઘકુનું નામ: તો રમાલબેન કો મકવાયા ★રામ★

-લંઘાના ભાભર જિ બનાસકંડું

વિષય: વાતું ટિપ્પણી ૧૪, મે

પદ

શીર્ષક: વહાનો રંગ

પરવિષ્ણુ કર્દિયા

હો મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ

જન્મને શાસ લીધો દુર થઈ અંગી રોઈને ગજબું જગ માલ્યો તારો સંગ હો

મા મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ

છાતીએ ચીપકીને પાંખો તારા અમૃત

વિષય: મા

વિભાગ: - પદ

શીર્ષક: - મા

મા મને વાખ્યો તારા વહાલનો રંગ

બેઠો અંસુથી તસવીર થોયો ના કર,

કૂલનો લાર નથી શોભતો તારે ગળે મા ના ગોંબનું મા ચચાયા ના કર,
તારો ટહુણે સાંભળના તરસી ગયા કાન
મા આમ તું અમારાથી રિસાયા ના કર,
સેલ્ફોન રંગને તું જુબને
હો આમારાથી દૂર રહા ના કર,
એકવાર આવીને કહી દેને મા,
બેટા! તું ચિત્ત કાય ના કર.
-શીલાપટેલ "અંકાશ" ..

વિષય... માતૃદિવસ, ૧૪ મે

પ્રકાર.. પદ

શીર્ષક..

માન અંતાંઅંતિ

બાજું કાંઈ વાં શકીયા?

એક ખાલીપો છે તારાં ગયાં પદી..

અંત પોણામાં નાત મસ્તક, એ વહાલ ભ્રમ્યો હાથ,

બસ છુટી ગયો સાથ તારા ગયાં પદી..

મારાં દુઃખ માટે મોલમ,

મારી પ્રાર્થના નો જયાથ,

મારીર કાંઈ ગઢી ગઢી ગયું,

મા, તારાં ગયાં પદી..

દેતાળ હેઠું, અચિત આશીયા, બધું જ વેચાન,

આજ પરતાં એ અંસુ, થયાં સેલાબ.. તારાં ગયાં પદી..

એક જ આરા હિંદુ ને, મળે ભારોભય એક શાંત પાલવ તું હેતાનો,

નથી કોઈએ નાશ

તારાં ગયાં પદી!

મા બોલીને રેંદે હેઠું,

સુનાર મં પદ આભાસ શોણે હેઠું,

તસીર અંસુ ઝોરે હેઠું,

તારાં ગયાં પદી..

-કલ્પના બેન ચિત્રેણ ચુંદેન્ગર